

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОСОФСЬКИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ НАУК**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	D Бізнес, адміністрування та право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	D 8 Право
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Соціально-гуманітарний

Біла Церква - 2025

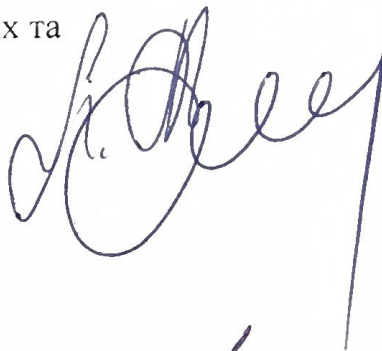
Українські студії. Робоча програма з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти соціально-гуманітарного факультету за спеціальністю D8 «Право», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладачі: Л. Л. Ордіна. Біла Церква: БНАУ, 2025. 21 с.

Розробники: **Ордіна Л.Л.**, к. пед. н., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри філософських та політичних наук

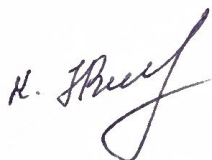
(Протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри філософських та політичних наук,
к. політ. н., доцент

Л.М. Мельник

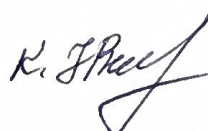
Гарант ОП «Право»,
к.ю.н., доцент

І.В. Ковальчук

Схвалено методичною радою соціально-гуманітарного факультету (Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.)

Голова методичної ради,
к.ю.н., доцент

І. В. Ковальчук

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	14
6.4.Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	16
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	17
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	17
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	18
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	18
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	19
12.РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	19

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Українські студії» для денної форми навчання виділено 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 28 години (лекції – 14 год., практичні заняття – 14 год.), самостійна робота студентів – 92 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	<i>Вибіркова</i>	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: D 8 Право	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – есе		2-й	2-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Семестр</i>	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4		<i>Лекції</i>	
	14 год.	6 год.	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		14 год.	4 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		92 год.	110 год.
		Підсумковий контроль: залік	

Мета вивчення дисципліни «Українські студії» - формувати у здобувачів вищої освіти систему знань про загальнолюдські цінності й національні пріоритети, закономірності культурного процесу, українську культуру, як специфічний та унікальний феномен людства; розглянути українську культуру в розвитку, єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій, розкрити сутність і особливості української культури як складової європейського культурного простору, визначити внесок національної спадщини та сучасних культурних досягнень у світову загальнолюдську скарбницю; розширити знання здобувачів вищої освіти щодо діяльності культових українських діячів, а також розглянути основні світоглядні мистецькі системи українського фольклору та класифікацію жанрів української народної творчості.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова навчальна дисципліна «Українські студії» базується на знаннях циклу гуманітарних дисциплін: «Історія української державності і національної культури», «Філософія».

3. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до ОПП	Результати навчання з дисципліни
<p>ПРН 3. Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p>	<p>3.1. Уміти проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних історичних, літературних та мистецьких джерел. 3.2. Уміти формулювати власні креативні обґрунтовані судження на основі аналізу світоглядних проблем культури українського народу. 3.3. Уміти оцінювати недоліки і переваги культурознавчих аргументів, аналізуючи відому проблему.</p>
<p>ПРН 11. Мати базові навички риторики.</p>	<p>11.1. Уміти формулювати висновок щодо окремих проблем і аргументів для розв'язання практичних завдань стосовно культурологічного процесу та змістовно інтерпретувати отримані результати. 11.2. Уміти пояснювати характер певних культурних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ»

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти навчальної дисципліни «Українські студії».

Тема 1.1. Українська культура як самобутнє явище.

Тема 1.2. Українська традиційна культура.

Тема 1.3. Витоки української культури.

Тема 1.4. Культурна спадщина України.

Змістовий модуль 2. Художня культура України

Тема 2.1. Українське мистецтво як засіб творення особистості.

Тема 2.2. Українська народна творчість.

Тема 2.3. Українська культурна парадигма ХХ-ХХІ ст.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№№ тем лекцій	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Л	П	СРС		Л	П	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти навчальної дисципліни «Українські студії».								
Тема 1	15	2	2	11	16	1		15
Тема 2	20	2	2	16	14	1	1	12
Тема 3	15	2	2	11	15			15
Тема 4	20	2	2	16	15	1	1	13
Разом за модуль 1	70	8	8	54	60	3	2	55
Змістовий модуль 2. Художня культура України								
Тема 5	15	2	2	11	22	1	1	20
Тема 6	15	2	2	11	16	1		15
Тема 7	20	2	2	16	22	1	1	20
Разом за модуль 2	50	6	6	38	60	3	2	55
Всього годин	120	14	14	92	120	6	4	110

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти навчальної дисципліни «Українські студії».	
<p>Тема 1.1. Українська культура як самобутнє явище.</p> <p>Національна культура – складова світової культури. Менталітет українців і детермінанти його становлення. Предмет історії української культури. Етнічна культура як основа формування національної ідентичності. Етногенез українців як чинник унікальності української культури. Культурно-історична своєрідність регіонів України. Мова – складова української культури. Українська національна ідея. Риси української культури.</p>	2
<p>Тема 1.2. Українська традиційна культура.</p> <p>Поняття і зміст традиційної культури. Ціннісні орієнтири та ідеали в традиційній українській культурі. Українські народні символи. Рід, родина, сім'я в духовному житті українців. Вираження ментальності та етнопсихології в матеріальній культурі українців. Основні заняття і матеріальна культура українців. Українські духовні традиції. Календарні свята та обряди українців. Українська сімейна обрядовість.</p>	2
<p>Тема 1.3. Витоки української культури.</p> <p>Найдавніші археологічні культури на теренах України. Виникнення первісного мистецтва та його особливості. Трипільська культура та її роль в становленні української культури. Побут, звичаї, релігійні вірування. Основні етапи розвитку старослов'янської культури. Міфологія східнослов'янських племен.</p>	2
<p>Тема 1.4. Культурна спадщина України.</p> <p>Стародавня культура східних слов'ян. Основні характеристики культурних процесів Київської Русі. Провідні центри ренесансної культури: Львів, Острог, Київ. Особливості формування культури бароко в Україні. Українська культура в діаспорі. Проблеми національно-духовного оновлення посттоталітарної доби.</p>	2
Разом за змістовий модуль 1	8
Змістовий модуль 2. Художня культура України	
Тема 2.1. Українське мистецтво як засіб творення особистості.	2

<p>Сутність і національні особливості українського мистецтва. Передумови розвитку культури і мистецтва. Ренесанс в українському образотворчому мистецтві. Ідеї національного відродження в українському мистецтві. Розвиток театру, музики, образотворчого мистецтва в Україні. Модерн – система художніх цінностей кінця XIX – початку XX ст. Кіномистецтво в сучасній українській культурі. Характерні ознаки сучасної музичної культури. Внесок М. Лисенка в розвиток української музики.</p>	
<p>Тема 2.2. Українська народна творчість.</p> <p>Розвиток історичної науки та фольклорні дослідження. Ткацтво, килимарство та вишивка. Зв'язок народного та професійного мистецтва. Українське декоративно-ужиткове мистецтво. Основні літературні жанри усного фольклору. Фольклор як історична основа української художньої культури. Звичаєва українська культура. Українські традиційні свята. Юридичний захист фольклору. Специфічні риси української народної творчості.</p>	2
<p>Тема 2.3. Українська культурна парадигма XX-XXI ст.</p> <p>Створення Української Академії наук. М. Грушевський, його громадська і наукова діяльність. Література і театр у нових умовах мистецького життя. Створення мистецьких спілок: футуристів, неокласиків, символістів, конструктивістів, пролетарських письменників. Досягнення в театральному мистецтві та кіно. Загальна характеристика культури в незалежній Україні.</p>	2
<p>Разом за змістовий модуль 2</p>	6
<p>Всього</p>	14

6.2. Теми практичних занять

№ пп	Тема і зміст заняття	К-сть год
1	<p>Тема 1. Культуротворчі процеси в Україні домодерного періоду.</p> <p>Мета: Ознайомитись з предметом, завданнями, методами та джерелами вивчення культури України. Розглянути передумови виникнення і розвитку культури творчих процесів у східних слов'ян. Визначити розвиток та основні напрями культурної політики Київської Русі.</p> <p><i>Питання до обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поміркуйте, яким чином знання історії України допомагає розумінню самотності української культури, й навпаки – як знання особливостей української культури допомагають розумінню нашої історії. 2. Поясніть, чому українцям впродовж усіх століть нашої історії доводилося виборювати право на розвиток національної культури? Чи змінився такий стан справ у сучасності? 3. Визначте основні історичні події, що відбувалися на теренах сучасної України у I тис. до н. е. – першій половині I тис. н. е. 4. Визначте, чому правління князів Володимира та Ярослава називають zenітом могутності Київської Русі. 5. Назвіть основні джерела вивчення культури стародавніх слов'ян. 6. Зробіть порівняльну характеристику становища українських земель у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої. 	2
2	<p>Тема 2. Історія української культури XIII - XIV ст.</p> <p>Мета: Розкрити основні причини експансії Великого князівства Литовського та Польського королівства на українські землі. Кревська унія 1385 р. Укладення Люблінської унії. Утворення Речі Посполитої. Політичне та соціально-економічне становище українських земель у складі Речі Посполитої (II половина XVI ст. – I половина XVII ст.).</p> <p><i>Питання до обговорення</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть об'єктивні та суб'єктивні причини утворення Галицько-Волинського князівства. 2. Дайте характеристику літератури та освіти Галицько-Волинського князівства. 3. Які особливості архітектури, образотворчого мистецтва і 	2

	художнього ремесла у Галицько-Волинському князівстві? 4. Яка специфіка соціально-політичної і культурної ситуації Галицько-Волинського князівства? 5. Назвіть характерні особливості літературного і видавничого процесу в українських землях за часів феодальної роздробленості	
3	<p>Тема 3. Національні особливості української культури</p> <p>Мета: Розкрити сутність і національні особливості української культури, Ознайомитись з законами розвитку і функціонуванням культури, визначити етапи стародавньої культури східних слов'ян.</p> <p><i>Питання до обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає багатовимірність культури? 2. Назвіть основні функції культури, розкрийте їх сутність. 3. У чому виявляється єдність та відмінність національного та загальнолюдського в культурі? 4. Висвітліть основні структурні елементи культури. 5. Охарактеризуйте етапи розвитку старослов'янської культури. 6. Які характерні риси міфології та релігійних вірувань східнослов'янських племен? 7. Назвіть характерні риси побуту східних слов'ян. 	2
4	<p>Тема 4. Українська культура другої половини XIV – середини XVII ст.</p> <p>Мета: Розгляд та вивчення феномену української історії та культури – козацтво, поява перших гетьманів. Розкрити сутність політики гетьманів та проаналізувати причини конфліктів козацтва. Охарактеризувати козацькі часи в історії України, що отримали назву доби Бароко.</p> <p><i>Питання до обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З'ясуйте, які можна назвати очевидні успіхи та прорахунки Б. Хмельницького в його дипломатичних відносинах із сусідніми державами? 2. Визначте перемоги та поразки козацтва в ході Національно-визвольної війни. 3. Розкрийте зміст драматичності гетьманування Петра Дорошенка. 4. Визначте головні ідеї конституції П. Орлика та дайте їм оцінку з огляду на час та умови їхньої появи. 5. Розкажіть про роль Києво-Могилянської академії в історії культурного поступу України козацької доби. 6. З'ясуйте, яким чином європейські ідеї епохи Просвітництва впливали на козацьку Україну. 	2
5	Тема 5. Культура України XVIII ст.	2

	<p>Мета: Розглянути особливості політичного та економічного становища окремих регіонів України наприкінці XVII – на початку XVIII ст., а саме: ліквідація козацького устрою на Правобережній Україні, повстання на Правобережжі 1702- 1704 років. Визначити етапи розвитку науки і освіти та національного мистецтва у XVIII ст.</p> <p><i>Питання до обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З'ясуйте, яким чином європейські ідеї епохи Просвітництва впливали на Україну XVIII ст. 2. Визначте передумови зародження українського національного руху з кінця XVIII ст. 3. Назвіть причини, зміст та наслідки для України трьох поділів Речі Посполитої. 4. Розкажіть про зміст та значення гайдамацьких рухів в Українському Правобережжі XVIII ст. 5. Розкрийте особливості стилю козацького бароко, в яких сферах культурного розвитку цей стиль відобразився найяскравіше? 6. Визначте особливості економічного розвитку України у XVIII ст. 	
6	<p>Тема 6. Українське національне Відродження XIX ст.</p> <p>Мета: Визначити сутність та основні етапи українського національного Відродження XIX ст. Дати характеристику діяльності Кирило-Мефодіївського братства. Розглянути особливості української літератури, театрального, музичного та образотворчого мистецтва.</p> <p>Визначте роль Михайла Драгоманова в історії становлення політичної думки в Україні.</p> <p><i>Питання до обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте основні види театрального і музичного мистецтва XIX ст. 2. Дайте характеристику здобуткам української літератури XIX ст. 3. Назвіть чинники, що гальмували процес формування української нації у XIX ст.? 4. У чому полягала своєрідність основних архітектурних ансамблів XIX ст.? 5. Поясніть причини антиукраїнських указів Російської імперії. 6. Розкажіть про діяльність Кирило-Мефодіївського братства. 	2
7	<p>Тема 7. Культура України XX –XXI ст.</p> <p>Мета: Розглянути національно-визвольні процеси українського народу в 1917-1921рр. Визначити причини Другої</p>	2

	<p>світової війни і роль України під час німецько-фашистської навали. Охарактеризувати основні проблеми національно-державного відродження суверенної України на початку 90-х років ХХ ст. Розглянути соціально-політичну та культурно-мистецьку ситуації в Україні після проголошення Незалежності України. Визначити роль європейської інтеграції в історії сучасної України. Розглянути основні положення бізнес-культури. Дати характеристику розвитку сучасного українського кіномистецтва і театру, образотворчого та музичного мистецтва.</p> <p><i>Питання до обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зробіть порівняльну характеристику державотворчої діяльності Центральної Ради та гетьмана П. Скоропадського. 2. Поясніть, чому в боротьбі за владу в Україні найсильнішими виявилися позиції в більшовиків. 3. Назвіть політичну мету проведення індустріалізації та колективізації в СРСР. 4. Назвіть причини нападу фашистської Німеччини на СРСР. 5. Поясніть, що привело до краху політики Перебудови та розвалу СРСР. 6. З'ясуйте, чому разом із розвалом СРСР припинив також існування так званий «блок соціалістичних країн». 7. Визначте, якою є роль культурної складової у процесі європейської інтеграції сучасної України. 8. Визначте основні риси нової соціально-культурної ситуації в Україні у сучасних умовах. 9. Визначте зміст протиріч між Україною та Російською Федерацією, що привели наші відносини до збройного протистояння. 	
РАЗОМ		14

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	<p>Тема 1. Давня культура України</p> <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З'ясуйте, в чому полягали особливості трипільської культури. Які риси трипільської культури знайшли своє продовження у культурі східних слов'ян та українців. 2. Назвіть головні досягнення кіммерійців, скіфів та сарматів. 3. Поясніть роль грецькою культури у процесі еволюції цивілізації на українських землях. 4. Розкажіть про особливості побуту та культури східних слов'ян, якими рисами вони відрізнялися від сусідніх народів? 	11
2	<p>Тема 2. Культура Київської Русі IX – XI ст.</p> <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З'ясуйте, в чому полягала привабливість Норманської теорії для ідеологів Російської імперії, які сформулювали її та популяризували впродовж XVIII-XIX ст. 2. Розкажіть про головні етапи на шляху становлення й укріплення держави. 3. Поясніть завдячуючи яким факторам Київська Русь часів Ярослава досягла своєї найвищої могутності? 4. Розкажіть особливості господарювання й торгівлі на Русі. 	16
3	<p>Тема 3. Культура українського народу в часи Козаччини та Гетьманщини</p> <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть головні причини, що обумовили особливості політики І. Виговського. 2. Визначте головні причини громадянського протистояння в українському суспільстві другої половини XVII ст. 3. Назвіть досягнення та прорахунки в політиці гетьмана П. Дорошенка. 4. Проаналізуйте зміст політики Московського царства щодо України впродовж другої половини XVII ст. 	11
4	<p>Тема 4. Українська культура періоду відродження національної державності початку XX ст.</p> <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте, яким хотіли бачити майбутнє України члени Центральної Ради. 2. Поясніть, чому події в Україні 1917-1921 рр. привели до внутрішнього розбрату та протистояння. 	16

	<p>3. Розкажіть про успіхи та прорахунки в політиці П. Скоропадського та Директорії.</p> <p>4. Назвіть головні проблеми, розв'язання яких прагнули українські політичні діячі періоду 1917-1921 рр.</p>	
5	<p>Тема 5. Радянська Україна у 20-х–30-х роках. Україна в роки Другої світової війни</p> <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте, причини, що обумовили в політиці більшовиків перехід від “військового комунізму” до НЕПу. 2. Поясніть, чому наслідки політики “коренізації” жорстоко знищувалися у 30-х роках. 3. Розкажіть про причини голодомору в Україні. 4. Назвіть головні причини організації терору в Україні та СРСР у 30-х р 	11
6	<p>Тема 6. Відродження та утвердження Української державної незалежності</p> <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте зміст, якими рисами характеризувалося політичне, економічне, соціальне та культурне життя українців впродовж правління М. Хрущова та Л. Брежнєва. 2. З'ясуйте, яке відношення має українське шістдесятництво та дисидентство до появи самостійної Української держави? 3. Які основні риси європейської інтеграції в історії сучасної України. 	11
7	<p>Тема 7. Історико-культурні передумови становлення і розвитку правової думки в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте правові ідеї в творах українських християнських мислителів княжої доби 2. Дайте загальну характеристику української правової думки козацької доби. 3. Поясніть суспільно – політичну ситуацію на українських землях в другій половині XVIII – першій половині XIX століття та її вплив на розвиток української правової думки. 4. Визначте загальну характеристику ідеології українського національно – визвольного руху 40-50-х років та особливості розвитку української правової думки цього періоду. 	16
Всього годин		110

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.3. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Структура та функції культури. Культура та цивілізація.
2. Форми культури. Субкультура та контркультура.
3. Поняття і суть національної культури. Проблема самобутності культур.
4. Історичні умови та основні фактори культурного поступу українців.
5. Трипільська культура. Північне Причорномор'я в I тисячолітті до н.е. – на початку н.е.: грецькі колонії, кіммерійці, скіфи, сармати.
6. Візантійські впливи в культурі України-Русі.
7. Причини роздроблення давньоруської держави.
8. Література та освіта Київської Русі.
9. Мистецтво і побут Київської Русі.
10. Правнича система русичів до і після прийняття християнства.
11. Галицько-Волинська держава періоду розквіту. Наступники князя Данила Романовича.
12. Історичні умови розвитку української культури впродовж XIV – середини XVI ст.
13. Берестейська церковна унія та її впливи на розвиток української культури.
14. Зміст та значення діяльності українських церковних братств наприкінці XVI – початку XVII ст.
15. Полемічна література в Україні наприкінці XVI – початку XVII ст.
16. Стан освіти в Україні XVI – першої половини XVII ст.
17. Розвиток театрального мистецтва, музики та співу в Україні XVI-XVII ст.
18. Козацька державність – основа української культури другої половини XVII – XVIII ст.
19. Характеристика художнього стилю бароко та причини його панування в українській культурі XVII – XVIII ст.
20. Києво-Могилянська академія – культурно-освітній центр Східної Європи.
21. Початок українського національно-духовного відродження, його зміст та діячі.
22. Роль Тараса Шевченка в формуванні сучасної української національної культури.
23. Українське образотворче мистецтво у XIX ст. Реалізм та народність.
24. Особливості розвитку української культури XIX ст. в умовах політики Австрійської імперії.
25. Культурні процеси в Україні 20-х рр. XX ст. “Українізація”.
26. Літературні, музичні, кінематографічні, образотворчі новації в Україні 20-х рр. XX ст.
27. Особливості розвитку української культури на Західній Україні в умовах політики 20-30 рр. XX ст.

Проходження курсів в якості елементів неформальної освіти

1. <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/419>
2. <https://www.cvkpro.com/uk/>
3. <https://ed-era.com/projects/ican/>
4. <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/3740>
5. <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/4221>
6. <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/learning-quality-sel-psychosocial-support/>
7. <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ukraine-road-to-eu/>
8. <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/culture-politics/>

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у формі семінарів-практикумів з виконанням індивідуальних завдань, застосовуються такі методи, як мозковий штурм, евристична бесіда, структуроване есе, рольова гра.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з дисципліни «Українські студії» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдань.

Модульний контроль проводиться у формі тестування.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту за результатами тестування і передбачає обов'язкову присутність студентів. Результати іспиту оприлюднюються в журналі академічної групи під час екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінку на практичному занятті здобувач вищої освіти отримує за виконанні доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100- бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C	Задовільно	
64-74	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point.
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії.
5. Інформаційні ресурси професійного спрямування.

Технічні засоби: Мультимедійний проектор Sony, комп'ютер AMD Sempron, акустична система Phonic Radio microfon Voto-HDW-606. Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, Firefox. Системи дистанційного навчання: Moodle (teach.btsau.net.ua), Zoom.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. Київ: Центр нав. Літер. 2020. 141 с.
2. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища шк., 2020. 463 с.
3. Шейко В. М. Історія української культури: навч. посіб. Київ.: Кондор, 2020. 360 с.
4. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / за ред. І.Г.Передерій. Полтава: Полт НТУ, 2018. 274 с.
5. Історія української культури: курс лекцій. / заг. ред. д-ра іст. наук С.О. Костишевої. Київ.: НТУУ «КПІ», 2020. 317с.
6. Бойко О. Новітня історія України (2014-2019). Київ: Академія, 2020. 160 с.
7. Жуков С. Україна. Від первісних часів до сьогодення. Київ: Ранок. 2021. 96 с.
8. Історія України: Навчальний підручник/ за ред. В. Качкана. Київ: Медицина, 2018. 360 с.
9. Ісакова Н.П. Історія України (в схемах і таблицях): Навч. посіб. Київ: Аграрна освіта, 2018. 204 с.
10. Зотов В. М. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів: навч. посіб. Київ. : ЦУЛ, 2019. 264 с.
11. Греченко В. А. Історія світової та української культури з тестовими завданнями : довідник для школярів та студентів. Київ: Літера ЛТД, 2019. 416 с.

Додаткова література

1. Дорошко М. Історія України. Курс лекцій. Київ: Самміт-Книга, 2021. 472 с.
2. Акимович Є. О. Українська культура в історичному вимірі (ІХ-ХVІІ ст.). Одеса : Маяк, 2019. 496 с.
3. Бондар А. Історія Першої Білоцерківської гімназії в особах. Біла Церква: Вид.: Пшонківський О.В., 2018. 128 с.
4. Висоцький О.Ю. Історія української культури: Навчальний посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2019. 130 с
5. Ордіна Л. Л. Історико-стильовий підхід як дійовий чинник пізнання українського мистецтва в закладах вищої освіти з використанням хмарної платформи Zoom / Л. Л. Ордіна // Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (БНАУ, 25-26 березня 2021 р.). Біла Церква, 2021.
6. Ордіна Л.Л. Філософсько-естетична думка Острозької академії в історії України ХVІ-ХVІІ ст./ Sectoral research XXI: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the ІІ International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 2), October 15, 2021. Chicago, USA: European Scientific Platform.
7. Ордіна Л. Л. Естетична спрямованість освіти і виховання в Києво-Могилянській академії ХVІІ ст./ Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 21 жовтня 2021 р. м. Білоцерківський НАУ. Біла Церква. с. 12-13.
8. Ордіна Л. Л. Діяльність УПА у Другій світовій війні: бій під Гурбами (21-25 квітня 1944 р.) / Л. Л. Ордіна // Актуальні проблеми права в умовах сучасних викликів: матеріали Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (БНАУ, 14 квітня 2022 р.). – Біла Церква, 2022. – С. 9-10. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/7470>
9. Ордіна Л. Л. Систематизація історії української думки в педагогічній діяльності Д. Чижевського / Л. Л. Ордіна, О. О. Росавицький // Вісник науки та освіти. - Київ, 2022. - № 5(5). - С. 623-635. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/7998>
10. Ордіна Л. Л. Музично-педагогічна діяльність К. Г. Стеценка у Білій Церкві (1908-1909) / Л. Л. Ордіна // Вісник науки та освіти. - Київ, 2023.- № 2(8). - С. 712-723. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8500>
11. Ордіна Л. Л. Ідеї українського модернізму в театральній діяльності Леся Курбаса / Л. Л. Ордіна // Sectoral research XXI: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference (Chicago, February 3, 2023). - Chicago, USA, 2023. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8271>

12. Ордіна Л. Л. Основні тенденції розвитку української вишивки в історичному контексті / Л. Л. Ордіна // Advanced discoveries of modern science: experience, approaches and innovations : collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference (Amsterdam, February 23, 2024). - Amsterdam, 2024.-P.352-353.
<https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/10179>

13. Ордіна Л. Л. Українська історико-культурна парадигма другої половини ХХ ст. / Л. Л. Ордіна // Modernization of science and its influence on global processes: collection of scientific papers with Proceedings of the VI International Scientific and Theoretical Conference (Bern, 20 September 2024). - Bern, Swiss Confederation, 2024. – С. 162-164.
<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/12603>

14. Ордіна Л.Л. Вплив українського менталітету на розвиток духовної культури особистості /Л.Л.Ордіна//Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (БНАУ, 10-11 квітня 2025 року). Біла Церква, 2025. С. 15-17.

Адреси сайтів в INTERNET

1. Давня історія України <https://www.museumsun.org/history/>
2. Закович М. М. Культурологія: навч. Пос.
http://ebk.net.ua/Book/cultural_science/zakovich_kulturologiya/zmist.htm
3. Греченко В. А., Чорний І. В., Кушнерук В. А., Режко В. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти
<http://uchebnikfree.com/page/istkulturi/ist/ist-7--idz-ax237.html>
4. Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Кондратюк А.Ю. Культурологія
<http://textbooks.net.ua/content/category/44/66/50/>